ANUL I. No. 7–8. NUMAR DUBLU 8 Lei Iulie–August 1935

REVISTA MEA

Revistă literară critică şi de cultură generală

ADMINISTRAŢIA pt. BUCUREŞTI:
Dl S. B. Enache este administrator la „Revista Mea", pentru Capitală şi orice informaţii administrative, precum şi achitări de abonamente se fac prin Dsa. Str. Popescu 21 Bucureşti III.

APARE LUNAR
Anul I. No. 7–8. – Iulie şi August 1935

Director şi Redactor resp.: MARTA D. RADULESCU
Cluj, Str. Mico No. 7.

Abonament: 60 Lei anual
Autorităţi: 100 Lei anual
In străinătate dublu

Arta pentru artă...

In secolul al XIX-lea s'au enunţat principiile de rând: afacerile sunt afaceri, politica e politică, morala e morală etc.; apoi: ştiinţa pentru ştiinţă şi artă pentru artă.

Deci mai întâi: fiecare să-şi caute de ocupaţia lui şi să nu se amestece în treburile altuia. Un principiu sănătos, pe care'l găsim şi la Platon: „Polipragmania" e condamnabilă, ca orice „exces". Societatea modernă cere şi cu mult mai mult decât cea antică, specializare şi vocaţie. Ceeace n'ar trebui să însemne însă că orice afacere e permisă şi că, de pildă, politica ar putea fi şi imorală, sau morală antipolitică. „Machiavelismul" trebue respins şi în morală, nu numai în politică.

Anumite secte religioase d. ex. cred că e imoral să fii ostaş şi patriot, cum unii politicieni susţin (prin faptele lor) că e nepolitic să fii moral şi că afacerile sunt afaceri.

Pe alt plan, ceva mai ridicat, stau enunţările: ştiinţa pentru ştiinţă şi artă pentru artă.

Se cere anume ca savantul şi artistul să fie „desinteresaţi", să nu considere în activitatea lor efectele bune sau rele, ale operei lor. Ştiinţa caută adevărul, arta frumosul — nimic mai mult. Savantul studiind însuşirile lucrurilor poate descoperi o otravă teribilă. Pe el nu'l interesează, daca vreun criminal se va folosi de această otravă pentru a'şi ucide semenii. Tot astfel un savant nu va falsifica rezultatul analizei unei ape minerale pentru a nu păgubi o societate pe acţii care exploatează izvorul ce produce acea apă. Deci: ştiinţă pentru ştiinţă.

Artistul, deasemenea, se va dedica artei numai pentru a creia „frumosul". El nu va considera gustul publicului, interesele comerciale, ale sale şi ale editorilor, etc.

Şi ceeace e mai important, opera de artă nu va fi „tendenţioasă". Artistul deci nu va ţinea seama de prejudecăţile religioase, morale, politice, etc. ale publicului. Artistul — cel adevărat — nu va avea intenţia să fie moralist, sau să susţină o anumită ideologie politică, d. ex. el nu va fi nici naţionalist, nici liberal etc., ci el va fi numai artist. Foarte bine. **Adoptăm acest punct de vedere în întregime şi fără rezerve.**

Ceeace vrem să dovedim însă este că opera de artă, adevărata operă de artă, nu poate fi decât morală şi naţionalistă — fără a deveni prin acest fapt tendenţioasă, adică fără primejdia de a-şi pierde caracterul ei specific.

Problema îşi are istoricul ei.

Biserica romană apusească, s'a străduit să exercite şi în domeniul artei, ca în tot domeniul spiritual, un control sever. Câtă vreme artiştii erau prinşi în atmosfera spirituală creată de biserică, creaţiunea lor se desfăşura în deplină armonie cu intenţiile bisericii. Dovadă: arta Renaşterii. Se repetă aci acelaş fenomen ca şi în antichitate, unde arta e naţională, adică în desăvârşit acord cu idealurile şi aspiraţiunile naţiunii eline. „Individualismul" elin nu depăşeşte şi nu putea depăşi în nici un domeniu hotarele comunităţii spirituale greceşti.

Abia individualismul modern şi anume în sec. XIX. a produs acel antagonism accentuat între individ şi mediul social care în domeniul artelor frumoase, îşi găseşte expresia în principiul „artă pentru artă". Mişcarea aceasta e explicabilă şi s'a explicat prin transformările sociale cari, ele însele au aspectul anarhizării şi atomizării progresive a societăţii. Dar tocmai aici constatăm situaţia paradoxală următoare: artistul crezând că se descătuşează de influenţa mediului social că opera sa se sustragă prin voinţa sa oricărei constrângeri sociale, **nu face decât să confirme dependenţa sa de acest mediu.** Căci, într'un mediu social anarhic, zguduit de curente individualiste, operele de artă, vor purta cu necesitate pecetea individualismului exarat. Teoria poziţivistă trebue să ajungă la această concluzie finală.

Dar, dacă postulăm şi în artă ca „individul este măsura tuturor lucrurilor", ne întoarcem şi aci, ca în toate celelalte domenii de creaţiune umană, la **animalitate.** Individul nu se poate afirma ca „unitate închisă", autonomă, decât liberându-se de toată „ereditatea socială" şi încercând a creia din puterile sale proprii individuale.

Ori, izolat de societate şi căutând numai în „**firea**" sa posibilităţile de producţie artistică, individul nu găseşte, ca forţe productive, decât instinctele sale animale.

Mergând pe acest drum şi întâlnind rezistenţa şi reacţiunea mediului social, artistul va justifica atitudinea sa prin teoria „artei pentru artă".

Se'nţelege că în acelaş timp, după legea ritmului evoluţiei sociale, reacţiunea se produce şi în domeniul artei. Şi atunci apar artişti cari, opunându-se curentului individualist, accentuează cu putere tradiţia legăturilor [illegible]. Operile lor exprimă, cu intenţie şi voinţă, structura societăţii care a fost şi care nu mai poate învia.

In lupta care s'a dat în sec. XIX, între aceste două curente opuse, au intervenit, ca în toate domeniile, şi în domeniul artelor, jidovii, agenţii dizoluţiei sociale.

Iudaismul încearcă să împingă anarhizarea spirituală a naţiunilor civilizate până la completa prăbuşire a lor pentru a-şi institui dominaţiunea sa proprie.

Jidanii au sprijinit deci, cu toate mijloacele, individualismul, întoarcerea spre animalitate: bunul plac al individului e proclamat ca singura normă obligatorie în toate domeniile de activitate: economic, politic, religios, moral şi estetic.

„Libertatea" e lăudată şi slăvită, iar tot ce se opune acestei liberităţi absolute a individului intră sub denumirea de „reacţiune". Un om „reacţionar" e prost, lipsit de gust estetic, e un sclav al popilor, o unealtă inconştientă a „tiranilor" burghezi.

Povestea e cunoscută şi, în domeniul politic, cunoaştem şi câteva înfrângeri ale iudaismului.

In domeniul artelor problema e mai dificilă, dar mai dificilă din punct de vedere practic decât din cel teoretic.

Teoreticeşte putem răsturna dintr'o dată poziţiunea „artei pentru artă". Dacă tradiţionalismul nu poate crea opere de artă, fiindcă sunt „tendenţioase", didactice, atunci nici individualismul nu ni le poate da, căci şi el exprimă o tendinţă, pe cea opusă tradiţionalismului. O operă de artă nu va fi moralizatoare, nu va fi pusă în slujba bisericii sau a Statului — căci atunci e tendenţioasă. Bine.

Dar dacă e pusă în slujba instinctelor animale, în slujba imoralităţii, în slujba comerţului jidovesc: ea nu e tot atât de tendenţioasă. Nu-i cumva încă mai tendenţioasă?

Deci: faptul că o operă de artă exprimă tendinţe opuse „reacţiunii" îi scade dela început valoarea estetică.

Artistul individualist iudaizant, lesne de identificat prin reclama şi laudele presei jidoveşti, nu poate produce opere de artă, ci doar porcării mai mult sau mai puţin atenuate; dacă ne este îngăduit să luăm termenul de „pore" ca simbol al „omului liber", descătuşat de toate lanţurile „reacţiunii". Nu vrem să'i ofensăm pe acest animal simpatic, care, din firea sa e liber şi fără prejudecăţi morale şi politice. El e modernist din fire şi dornic de toate progresele cari nu pot asigura satisfacerea plăcerilor sale rafinate.

Dar dacă ritmul social se mişcă între aceste două extreme, dacă şi opera de artă urmează acest ritm, unde e locul adevăratei opere de artă?

Aristotel a dat răspunsul: la mijloc.

Desigur e simplu şi de aceea a şa de greu de găsit şi, mai ales, greu de explicat. Aşa a fost şi cu legea gravitaţii şi cu toate fenomenele cu cari ne-am obişnuit să le vedem desfăşurându-se în fiece clipă. De aci greutatea de a demonstra existenţa lui Dumnezeu, adevărul cel mai cert şi mai lămurit.

Să încercăm totuşi demonstrarea tezei noastre.

Mai întâi artistul trebue să creieze în deplină libertate. Libertatea nu înseamnă însă, nici aici nici aiurea, opoziţie faţă de mediu, ci înseamnează **stăpânirea suverană a materialului oferit de mediu.** Artistul se va emancipa deci de ceeace în mediul împrejmuitor e numai contingent, prinzând în opera sa valorile permanente. Artistul va avea dacă e artist — intuiţia limpede a „**spiritului vremii**", în care se contopesc străduinţele trecutului cu aspiraţiile viitorului. El se va emancipa de sub influenţele „publicului", a acelei adunări zgomotoase şi tulburi de ziarişti, oameni de afaceri, politicieni etc., care murdăreşte suprafaţa vieţii sociale. El va pătrunde în adâncurile fluviului social, unde apa curge curată şi liniştită şi de unde din când în când, se ridică un val puternic de purificare, aruncând gunoaiele dela suprafaţă, la mal. Apariţia unui artist genial e caracterizată prin această răscolire a sufletului mulţimii şi prin această limpezire şi împrospătare a suprafeţii apei sociale.

In opera de artă individualul şi socialul îşi găsesc concilierea desăvârşită. In explicarea ei discursivă, raţională, ea ni se prezintă sub cele două aspecte impuse de modul nostru de cunoaştere.

Ea trebue considerată şi ca produs al artistului şi ca produs al societăţii; dar din punct de vedere axiologic, de apreciere estetică, ea constituie o sinteză desăvârşită: ea este **numai operă de artă, adică valoare în sine.**

Opera de artă, considerată din punct de vedere al creaţiunii, izvorăşte dintr'un conflict sufletesc al artistului, din zguduirea conştiinţei sale, printr'o întâmplare contingentă. Creând, artistul îşi restabileşte echilibrul sufletesc. In marea operă literară, în opera de geniu, întâmplarea care a zguduit pe artist corespunde unei zguduiri în echilibrul Universului, unei proiecţii în cosmosul social, ceeace s'a reflectat numai în sufletul artistului. Opera de artă e redată Universului pentru a restabili în el ordinea şi armonia.

Dacă în opera de artă artistul ar vrea să exprime o dorinţă pur subiectivă, o tendinţă de a schimba ordinea Universului, opera sa şi-ar pierde valoarea estetică, căci ea ar spori dezordinea, în loc s'o înlăture. Deaceea opera de artă trebue să fie în deplină şi desăvârşită concordanţă cu legile naturii, deci şi cu legile sociale, cu normele morale, religioase, etc. Ea nu se poate desface de viaţa naţiunii, nu i se poate opune, fără a'şi pierde caracterul ei specific, de valoare în sine.

Contemplând opera de artă, nouă ni se revelează dintr'odată frumuseţea şi armonia cosmosului şi nimicnicia zbuciumului individului de a se desprinde din comunitatea spirituală în care trăeşte. Ea îl redă pe individ curăţit de toate păcatele comunităţii din care face parte, **naţiunii.**

In concluzie: **arta nu poate fi decât naţionalistă.** Dela acest adevăr trebue să pornească cei ce vor să-şi dea seama de valoarea operelor contemporanilor ca opere de artă.

Nu vor rămânea, credem noi, decât acele opere cari exprimă „**spiritul vremii noastre**", al zvâcnirii vieţii naţionale, pentru a arunca gunoaiele la o parte şi a limpezi suprafaţa apelor româneşti.

Traian Brăileanu

Scârbă

Mie

La moartea mea să nu mă'nveşmântaţi
In giulgiuri dantelate,
La moartea mea,
In piele şi cămaşe avârliţi mă'n sicriu.

Sicriu'ntr'o caleaşcă
Iar un beţiv
— Cel mai zbanghiu —
Să'mi fie vizitiu.

In loc de bici — în mână —
Să ţină un clondir
Şi'n drum spre cimitir
Să chiuie.
Să urle..
Să urle şi să bea!
Să bea în cinstea Morţii
Să bea în cinstea mea!

In besnă: besna hrubii
Să nu mă cufundaţi
Cu grije şi obidă,
— din obicei, pe funii —
Cunosc iubirea voastră şaşie şi mioapă
Să ieşă din mulţime la întâmplare, unii.

Şi-a scârbă — cu piciorul —
Să mă'mbrâncească 'n groapă;
Să'mi fie mila voastră căpătâi!..
Şi nota bene!:
Copiii şi nevasta să fie cei dintâi.

Ion Hodoş

ESTE NAŢIONALISMUL LEGIONAR ŞOVINIST?

de Dr. Ion BANEA

Intr'un stat, cum este România, care cuprinde în sânul lui şi un număr oarecare de elemente minoritare, credem că este bine şi potrivit, ca problema care rezultă din situaţia aceasta, să fie discutată şi pusă la punct, aşa după cum firea lucrurilor şi buna judecată ne-o indică.

Trecând peste felul de a privi şi a trata problema minoritară din partea diverselor partide politice de compoziţie democratică, cari, au avut în vedere totdeauna numai interesul „de voturi", ne vom opri în a examina această problemă şi a-i defini poziţia în raport cu spiritualitatea naţionalistă, care tinde la închegarea unei forme noui de Stat şi viaţă românească.

Prima întrebare la care trebuie să-i dăm un răspuns, din situaţiunea în care ne-am aşezat, este aceia de a şti, dacă naţionalismul nostru este exclusivist, şovinist, — sau nu?

Adică cum înţelegem noi raporturile cu minorităţile conlocuitoare?

tori ai altor neamuri, sau nişte mâncători de jidani din ură religioasă".

„Criteriul în virtutea căruia un Stat poate lua măsuri restrictive în contra unei minorităţi, nu poate fi nici aversiunea de rasă, nici ura religioasă. Principiul călăuzitor trebuie să fie: pericolul pe care o minoritate îl poate prezenta pentru viaţa şi libera desvoltare a naţiunii dominante". (C. Z. C.) 1.

Aici vom face o clasificare a minorităţilor. Pentru noi sunt două categorii: jidanii şi minoritarii creştini.

In ce-i priveşte pe cei dintâi mărturisim cu adâncă convingere şi fără rezerve, că reprezintă un mare pericol pentru existenţa, buna propăşire şi cultura românească prin:

a) „marele număr;

b) „prin massarea completă în oraşe unde ocupă numai pătura mijlocie, comerţul şi industria, având o tendinţă fermă de a pune stăpânire pe funcţiunile de conducere ale Statului român;

c) „prin imposibilitatea asimilării;

d) „prin exploatarea nemiloasă a poporului unde'şi fac norocul şi cămătăresc-o să vină în atingere cu populaţia jidovească.

e) „prin spiritul de corupţie care infectează viaţa morală a ţării.

f) „prin tendinţa crescândă de imigrare şi cucerire. (C. Z. C.).

g) Prin încercarea de a porbi, a scrie şi a încerca să creieze operă de cultură şi artă românească, în numele poporului român, dar în spirit iudaic, ceeace este nu numai monstruos, dar şi împotriva naturii.

Impotriva acestei primejdii naţionale sunt necesare şi imperioase măsuri de salvare. Măsuri cari nu intră în cuprinsul articolului nostru.

In privinţa minorităţilor creştine cari, nici în parte, nici laolaltă nu prezintă „un pericol" pentru neamul românesc, trebuie să însemnăm în prima linie, principiile mari de conduită, din a căror înţelegere şi respectare suntem siguri că va rezulta armonia necesară bunei conviefuiri.

I. „Simpatia naturală către naţiunea de baştină nu poate fi socotită nici ca o lipsă de loialitate şi nici ca un pericol pentru Statul român".

Şi o dorinţă foarte echitabilă:

„Ele trebuie să se bucure aici de aceleaşi drepturi şi de acelaş tratament pe care şi noi dorim să-l aibă Românii aflători în statele naţionilor respective".

II. „Minorităţile conlocuitoare în România, urmează să se bucure de toate drepturile, în măsura loialităţii de care vor da dovadă faţă de Statul român".

III. Deşi sunt asimilabile, naţionalismul legionar nu tinde la incorporarea lor, sub vre'o formă oarecare, la massa românească, din motive etnice şi morale.

* * *

Acestor norme de conduită generală, li se pot adăuga unele măsuri de ordin mai special, cum ar fi acelea pe care s'ar vedea nevoit să le ia Statul într'un „casus belli" cu vr'una din naţiunile de origină, ale unei minorităţi din România, sau când „simpatia" ar lua notă de şovinism.

* * *

Noua concepţie naţională românească, nu exclude — ci din potrivă primeşte bine — colaborarea în spiritul ei, a minoritarilor creştini, pentru clădirea României de mâine. Vor suferi în rând cu generaţia noastră şi se vor bucura de onoarea biruinţei şi a Victoriei, iarăş în rând cu noi.

ION BANEA

Naționalismul economic românesc*

de: MIHAIL POLIHRONIADE

Arătasem într'un precedent articol că naționalismul economic modern înseamnă două noțiuni, acela de **autarhie** și acela de **economie dirijată**.

Să cercetăm acum ce pot însemna pentru țara noastră autarhia și economia dirijată.

* * *

Fără îndoială că, printre țările Europei, România este una din puținele care are posibilitatea unei desvoltări economice aproape complecte. Singure Rusia o întrece în această privință.

In adevăr România posedă toate produsele agricole, zăcămintele și fructele țărilor cu climă temperată în cantități larg suficiente consumului intern.

Prin urmare pâinea, carnea, legumele, fructele adică hrana nu lipsește României.

Lâna, inul, cânepa, pielea cornută cu materiile prime necesare îmbrăcămintei.

Lemnul, petrolul carbunele, gazul metan, cădelile de apă rezolvă problema combustibilului și a energiei.

Lemnul, piatra de tot felul, nisipul dau suficiente materiale de construcție.

Sarea și aurul nu ne lipsesc.

Inafară aceste materiale multe și variate geografia terestră, fluviale și maritime pot reține în țară banii pe care bolnavul sau turiștii ar îi fi dați naștere să-i trimită în străinătate.

Așa dar iată că aproape toate materiile prime de cari fost lipsite din belșug de Românezeu.

Pe temeiul acestor bogății naturale o industrie puternică se poate desvoltă.

Și încet încet o asemenea industrie s'a desvoltat, mai ales dela războiul încoace.

Firește lipsa fierului, a cărbunelui și a câtorva materiale de fabricație — în deosebi a petrolului din urma războiului — a împiedecat desvoltarea unei puternice industrii metalurgice.

Dar o țară cu o întinsă datorie publică externă, o țară care trebue să fie independentă chiar dacă și-a realizat o economie completă.

Deaceea datoria unui guvern cu adevărat românesc e clară: **repudierea datoriei noastre externe**. Trebue să încetăm de a mai fi sclavii finanței internaționale, zecte a finanței jidovo-franceze. Fără această operație radicală independența noastră e iluzorie. Căci ce fel de stat independent este acela în care reprezentanții creditorilor străini pot bate din picior miniștrilor, în care guvernul — din ordinul acționarului — pentește însuși sângele tinerimii însuși viitorul țării?

Iar restul nostru de a plăti banii finanței jidovo-franceze, banii ce s'au scurs în buzunarele politicianilor nu e unei neobișnuit, nici imoral nici periculos.

In istoria lumii s'au întâlnit nenumărate cazuri în care debitorii statorii au refuzat să mai plătească creditorilor.

Să nu ne ducem prea departe cu închipuirea. Acum douăzeci de antibolșevicii declară că nu mai plătesc nici o rublă din banii împrumutați de țari, nu pentru buzunarul lor — ca în noi — ci pentru desăvârșirea rețelei de căi ferate, în fruntea cu calea ferată transsiberiană.

Germania nu mai plătește banii luați după război prin împrumuturile Dawes și Young, deși acești bani i-au permis să-și reclădească totul utilajul industrial, să-și mărească rețeaua de căi ferate de comunicație, etc.

Inafară întreaga Europă refuză să plătească datoria ca Statele Unite.

Deci, oricum face întreaga lume putem face și noi!

Și refuzul nostru de a plăti nouă și cu bucăr perfectă. Țările creditoare nu împarte mai multe dela noi, prin urmare un război vamal nu ne-ar cauza nici o pierdere.

* * *

Asadar iată primul sacrificiu ruinos, înfăptuirea unei economii complecte și independente prin crearea unei industrii metalurgice și de armament și prin repudierea unei datorii externe care ne înrobește.

Intr'un viitor articol — dacă ediția mai vor mai rămâne cititori — voi expune ultima fază a predominației internaționalismului economic: **sensul reconstrucției dirijate în România**.

* Extras din „Revista Mea" pe care o recomandăm călduros tuturor românilor.

* Firește că cele mai multe din cele arătate aposte de pretins, numai de la noi, pentru țările din Europa nu prezintă importanță și le vom înșirui în cât se poate de rezumat în rândurile de mai jos.

Un mare elan de iubire

de N. N. MANOLESCU

O aureolă înconjoară fruntea omului. Mostenirea de veacuri a patimilor și jertfelor n'a reușit să i-o șteargă. E aureola dorului de mai bine. Lumina jertfei pentru ideal.

Religiune era-ea, iubire, sentiment părintesc, visuri de artă naționalism — sunt forme variate, dar înfrățite susținute de aceiași năzuință a omului care, izbit de vânturi realității, își strânge veșmintele sărace unind într'o privire tremurul de lumină și căldura ai sufletului cu imensa vibrație creatoare a soarelui.

Un gest rezumă o epopee. Destinul și nobilețea omului ia aici se reducă: să te simți mereu pândeți, înconjurat de forțe care te depășesc și amenință să te striveacă și totuș să nu desnădăjduești. Să muncești să suferi și să creezi prin luptă o atmosferă respirabilă, o lume familiară ce-ți dă un adăpost — când soarele se 'ntunecă la orizont — te recreează, îți păstrează nădejdea până la noul răsărit.

Dorul desăvârșirii, suprema pârghie a omului în lume.

Fără acest dor în suflete, zarea înfocată a răsăriturilor ne ar face silă, ne-ar umple de greață. Omul nu s'ar mai împrieteni cu soarele — Ideal. Curând ar cădea în patru labe, ca și celelalte necăjite, dar fără nedejde tovarășe ale sale de muncă și de suferință, dobitoacele.

O figură deschisă, privirea dreaptă și ageră, vorba simplă, ceva care inspiră încrederea, sunt semnele ce dau de urmă pe purtătorii acestei aureole de oameni care în unele concentrează o nuu adevărat focar de lumină interioară.

E voinicul cu stea în frunte.

E omul dorului de mai bine, omul de oameni, omul întreg, — omul.

Din vremea basmelor până azi, acest tip reprezentativ pentru rasa noastră a trăit în veșnică luptă ba cu spinul, ba cu smeul, ba cu mama-pădurii sau balaurul cu șapte capete, tot altfel de [illegible] ce le imaginația vestitoare de minuni a Românului le a voit depășite, înfrânte ori nimicite.

Când ești rob credincios al omeniei tale, luptător al dorului de mai bine, o putere negrăită îți umple sufletul, te face să renaști din orice înfrângere și te duce la biruință. Te simți camarad și frate cu toți cei care au luat calea desăvârșirii și luptă azi să fie mai vrednici decât ieri, cu credința că se vor putea depăși mâine.

Dorul după desăvârșire apropie pe un maestru al muzicii de flăcăul ce-și spovedește jalea într'un cântec de frunză și-l depărtează de un dirijor lipsit de freamăt lăuntric, care conduce „impecabil" un concert simfonic.

Omenia, — prin ce are mai nețărmurit: dorul de desăvârșire — apropie și leagă laolaltă pe ființi luați din profesiunile și depe treptele sociale cele mai deosebite, dinăuntru sau chiar din afara hotarelor națiunii.

Dimpotrivă neomenia „omenescul" ce se trădează prin l-psa ori simularea năzuințelor idealiste și o primejdioasă tăbărâre de sine — desbină pe oameni, în aparență cei mai apropiați și-i face să se învrăjbească «din nimica» unii contra altora.

E vorba de o apropiere prin amenințare de teama unei primejdii, ori una prin iubire din nevoia de a da mâna celui care, indiferent de ocupație sau rang în societate, simți că face parte din aceiași familie, a oamenilor de omenie.

O legătură instinctivă din firele vrăjile ale simpatiei și din nevăzuta țesătură a temerii, unește pe purtătorii aureolei umane și naționale: camaraderia ce izvorește din conștiința unei împletiri de năzuințe și a unei colaborări; temerea ce s'adună din amenințările și primejdiile care, într'un fel sau altul, pândesc pe toți oamenii de ispravă.

Oare nu-i același chiag de omenie același rezervor de energie idealistă care ieu după rasă, mediu și tradiție, caracterele națiunii române, franceze, germane, italiene, polonese, etc. și ale naționalismelor respective? Și, încerc, același «omenesc», uniform și atee, aceeași lipsă de omenie nu conspiră pentru pradă în hrubele iudeo-marxiste din cele două emisfere?

Elitele naționale ale popoarelor sunt fin dorul de propășire prin muncă și cultură al fiecărui popor în parte și al tuturor laolaltă. Pentru cine știe să vadă, e un adevăr axiomatic că viitorul și pacea lumii atârnă de pătrunderea și voința naționaliștilor din toate patriile, cari — oricâte piedici ar mai avea de deslegat între dânșii — sunt și rămân solidari, fie pentrucă se închină lui Dumnezeu și se întâlnesc în același dor de bine, fie pentrucă sunt răpuși de încordarea aceleași răgeți ale urii și lăcomiei deslănțuite de cozile iudaismului internațional.

Omenia, — prin ce are mai nețărmurit: dorul de desăvârșire — apropie și leagă laolaltă pe ființi luați din profesiunile și depe treptele sociale cele mai deosebite, dinăuntru sau chiar din afara hotarelor națiunii.

*Dimpotrivă neomenia,

Reportaj fotografic

din tabăra de muncă a Legionarilor „Totul pentru țară" dela Cluj

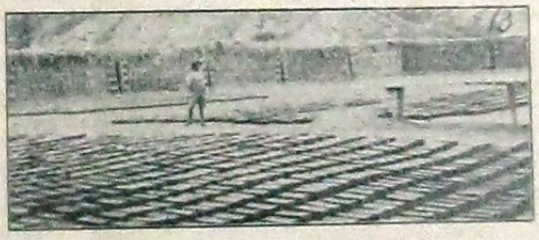

1. Comandantul legionar Dr. Med. Ion Banca, organizatorul taberei, dă dispoziții și explicații. — 2. Un baraj vast a fost improvizat: „castelul dela Chintău". Sus pe dâmb, deasupra lui falnicul Tarii, care se ridică dimineața când începe munca și se coboară, seara, după terminarea activității. — 3. S'a nivelat terenul, pentru asta de cărămizi. — 4. Din râpă se scoate argila. — 5. Funicular viu, legionarii umplu gropile cu apă. — 6 și 15. Lutul frământat e cărat cu roaba la mesele de lucru. — 7. Camarazii îl frământă cu mâna și-i toarnă în formele de lemn. — 8. Apoi echipă le răstoarnă din forme, la uscat, pe arie. — 9 și 11. Echipele de frământători calcă lutul muiat din gropi, până se face cleios și homogen cu ceara moale. — 10. S'au săpat gropile în care se pune și se calcă lutul. — 12. S'a sunat adunarea pentru ora mesei de amiazi. Camarazii aleargă să-și ia locul în front. — 13. Rezultatul unei jumătăți de zi de muncă: 2300 de cărămizi la uscare. Ca o cetate stau la jar, cărămizile din zilele precedente. — 14. Camaradele cu popota. — 16. Comandantul legionar Dr. Med. Ion Banca. — 17. Camaradele în fața „bucătăriei" din curtea Dlui Grama. — 18. Ziua de lucru s'a terminat. E ora 8. În front, în fața drapelului care se scoboară încet încet, se cântă „Ștefan Vodă al Moldovei". — 19. Salutul frontului de muncă. — 21. Legionarul Curcă, șeful taberei. — 22. La masă, în curtea Dlui Grama.

Echipele naționalismului erou-, organizate în tabere de muncă pe tot cuprinsul Țarii, au anul acesta una din cele mai însemnate tabere la Chintău, lângă Cluj. Fac cărămida pentru un cămin al Ardealului.

E o după amiază de Iulie, toridă. Se toțește asfaltul în autobuzul de „Iris", care duce la terenul de cărămidărie al taberei legionare **„Totul pentru Țară"** — e o căldură de cuptor în tot autobuzul e plin. Găsesc un loc lângă o femeie din popor, voinică și rumenă, de vreo cincizeci de ani, care își păzește cu o mână un coș mărunțel acoperit cu pânzătură.

Ea se apleacă prietenos-sfătuitoare spre mine:

— Unde mergeți Domnule? Tăt la Chintău?

— Da.

— Apăi tăt acolo mă duc și eu.

— Și ce ai în coș?

— De ale gurii, pentru ei, mâncare mama. Dv. ați mai fost pe acolo?

— Nu.

(Vreau să văd ce spune.)

— Hi! Numai să vezi ce n'ai mai văzut, să'ți crească inima, zău lui Dumnezeu. Să vezi Dumneata pe Domnișorii noștri studenți, tăt unul și unul de flăcăi tineri și învățați, frământând huma cu chicioarele și făcând la cărămidă cătu-i ziua de mare, te apucă așa nu știu cum de îți vine să plângi de drag. Și ochii bruni în fața rumenă se înourează, vezi bine că de mișcată nu mai găsește cuvinte).

— Și nu sunt numai studenți, Domnule, intervine un al treilea, un domn între două vârste distins și bine îmbrăcat. Sunt acolo medici, licențiați, profesori, ingineri, cari numai în cos tum de plaje și descuiți frământă pământul, îl car cu roaba și fac cărămizi... Și să nu crezi că e muncă ușoară. Am încercat și eu așa de am dus o roabă de pământ... Grea Domnule, de mi-a scos sufletul. Am ajutat și la așezatul cărămizilor, cam un ceas de timp și seara parcă mi se rupseseră șalele. Și astăzi încreaza mai de-o oară dela cinci dimineața, cu odihna nu mai la amiazi, când e arșița mare și nu se poate face cărămidă, că crapă.

— Ca aceștia sunt și cu arhanghelii intervine vecina cu coșul, care și-a recăpătat iar glasul și voioșia.

— Nu sunt numai studenți, intervine un tânăr spătos — mecanic subțire pe cât am aflat mai târziu. — Sunt și muncitori, mecanici, conductori de automobile.

— Și țărani de ai noștri, se aruncă în vorbă un gospodar spănatec, în straie românești cam ponosite. Eu sunt din Vecini. Apăi fiecare, când am văzut de ce e vorba și-am cam înțeles cum vine chestia cu domnișorii... na, ezită el, nu tăți, da câți și-a făcut drăgutul de Dumnezeu milă și-a făcut drăgutul de Dumnezeu milă cu ei și le-a dat inima să înțeleagă și

Continuare în pag. 4 a.

Urmare din pag. 3-a.

ochi în cap să vadă, au făcut ce-au putut. Iasă cu ei înaintea și alții am tăcut, printre picături, vre-o două trei care de năsip, altul... Dar mai cu bună dreptate decât unii a fost Grama. La ei s-au făptuit aleasa legionare de „serb" demascarea fiacailor. Casa lui e casa lor.

— Să-i fie Dumnezeu drăguțul zice femeia și iar i se umezesc ochii. Oh! și să le vezi, Domnule, laițele crude cu picioruțele-i ca zăharul, tot în pas'o'i și mătase purtate umblând desculțe prin glod și cu mănușițele ca ceara albă spălând căldările și rufele pentru alții. Și nu auzi, chiar de le crapă mănușițele — că sunt plăpânde și ne învățate la muncă de-asta, săracele! — nici când sângeră ori se taie, să se vaite, ori să se 'nfiorece. Tai într'un cântec o duc și tăi veselie pe fața lor.

Nu zău! Ai vedea de ți mint!

— Și cu cântecele — alea ale lor, Domnule, intervine iar rumânul nostru, e de pomană nu alta. Tai satu le-a învățat și caiu-i vidra cu ochi împrejur. Că unde n'au prins flăcăii, apoi au prins copchiii, că acolo-i vacul lor cătu-i zăpica mare. Deia ei le-au învățat până și ungurii. Cas și mândre Domnuie de ți se lipesc de minte, așa de te trezești cântându-le.

— Și de mâncat ce mănâncă băieții? Iscodesc eu. Cine-i întreține?

— Oamenii cari au suflet și simțire lui răspunde domnul din față.

— Și cum?

— Unii dau bani, fiecare cât poate, intervine de data asta dintr'un colț al autobuzului, un legionar. Alții trimet alimente: pâine, cartofi, carne. Un fenomen e mai mișcător decât toate și mai semnificativ: **cei săraci, nu cei cu avere ne susțin:** funcționari cu 2—4000 de lei pe lună dau câte 2—3 sute de lei lunar. Muncitorii, agricultorii, micii comerșianți... Apoș mai vin și vizitatorii, cari se simt obligați.

Cei bogați nu vor să știe de noi. Oament cari aruncă la masa verde zeci de mii într'o seară, într'o alegere sute de mii, nu au nici o tresărire de conștiință când vin în tabără, să contribuie, măcar dintr'un impuls de redeșteptare a conștiinței, la opera noastră. În Cluj și românii sunt înstrăinați sufletește.

, Trăim din banul văduvei și orfanului... Și poate e mai bine așa, ca bisericele credinței noastre să aibă la temelie lor numai porzire curată și jertfă adevărată. Dar nu e mai puțin semnificativ și aceasta nu se uită, mă țintește aspru tânărul profil de legionar roman.

— Dar vizitatori aveți mulți? întreabă soția unui militar.

— Mulți doamnă, din toate straturile sociale: dela țărani și muncitori cari zi de zi ne iubesc mai mult, până la profesori universitari și generali.

— Aha, profesorii! Dv universitarii! Vin mulți pe-acolo?

— Câțiva vin destul de des, vre-o doi ne țin și conferințe în orele de educație în tabără.

Iar cei mai mulți, aproape toți, habar n'au. Unul n'a pus piciorul în tabără să vadă ce fac elevii lui. Sunt doar educatorii elitei culturale. Ce-i privește pe ei cărămida? Nu? Cămin ai Ardealului ridicat de studenții naționaliști? Clădit cu mâinile lor? Prostie... Părinții noștri sufletești încasează unii sute de mii din taxe. Nu a dat unul nu o mie, nu cinci sute: **o sută!**

— Așa simte generația bătrână de patrioți și intelectuali, rânjește mecanicul sudură. N'a făcut bine în alte țări.

Brusc intervine în vorbă un sfânăr bine îmbrăcat, cu cravata roșie:

— Fiecare face cât îi taie capul și inima, Domnule. Noi ne cunoaștem profesorii. Mulți dintre ei sunt numai orbi, nu și răi. E o generație egoistă și îmbuibată, generație care n'a cunoscut nici jertfa și nici lupta pentru vre-un ideal. Ce vrei să răsune în sufletul lor pentru cei tineri? Mai ușor scoți apă din piatră seacă decât suflet și înțelegere, ca să nu vorbim de jertfă, la ei. Chiar când îi stimăm ca inteligență și cultură, îi disprețuim adânc în sufletul nostru, pentru tot ce nu au. În bogăția și huzurul lor, ei sunt săraci și nenorociți față de noi tinerii, pentru că sunt plini numai de pofte nemulțumite, de ambiții nesăturate, de egoism și vanități nepătrunzătoare și nesatisfăcute, pe când noi suntem vii, avem un ideal și luptăm pentru un drept la viață, care ni se refuză. Aci e prăpastia dintre cele două generații.

În nesimțirea și egoismul generației bătrâne și în cutul mâncărimii.

— Cum adică?

— Cum? Păi bine, Domnule, nu-i auzi pe fiecare din ei ținând discursuri cu iubire de țară, cu dragoste de tineret, cu viitorul națiunii pentru care fiecare se jertfește, Domnule, de-i crește bătături pe creer. Și câți din acești „părinți" ai noștri au venit măcar **să vază** ce facem, cum trăim, dacă bine sau rău, ucă greșim sau suntem pe calea cea bună. Câți au venit dân cei o sutășpatezeci? Nici măcar curiozitatea socială în legătură cu propria lor meserie n'o au! Pe mine mă doare pentru ei! Mă doare pentru că trebuie să mi fie rușine de profesorii mei și s'o spun!

— Ce ești Dta? Legionar?

— Nu, Domnule, eu sunt adversar doctrinar al lor. Sunt redactor la un ziar socialist și pe poziție dușmană lor. Lumea va fi a noastra sau a lor. Între noi se dă o luptă. Mă duc să-mi cunosc adversarii. Îi tem și-i admir, pentru că au ce n'avem noi destul: credință și putere de jertfă. Dar să revenim la profesorii noștri. Atât ar fi trebuit să știe și ei: că lupta se dă între naționalism și socialismul internațional și că singurele elemente care contează în lupta sunt ale tineretului.

— Ei bine, nu le cerem să intre în luptă, într'o tabără sau alta, dar ar fi logic să aibă măcar curiozitatea să știe cum are să fie una sau alta. Nici atâta curiozitate nu au acești reprezentanți ai culturii și „semănători" de cultura. Ce te uiți la mine, Domnule Coleg? interpelează el pe legionarul cu profil de medalie. N'am dreptate?

— Sunt și excepții.

— Trei fiori într'o paragină de un hectar nu înseamnă grădină.

— Dv. vorbiți, vorbiți, se amestecă în vorbă mecanicul sudură, și alții lucrează. Mai bună o cărămidă decât toate discursurile Dv.

În tăcerea bruscă simt că mai toată lumea e de acord cu brutalul întreruptor. Ca să schimb vorba întreb pe legionarul roman din colț.

— Am auzit c'a fost Dl Vaida pe la Dv.

— A fost.

— Ce zicea? I-a plăcut?

— Nu știu. A vorbit numai cu domnul comandant Banea.

— Și a dat ceva pentru tabără?

— Da.

— Câți?

— Cincisute.

— De mii? întreabă maliție și cu săgeți în glas „socialistul" cu cravată roșie.

— Sute de lei, completează laconic legionarul.

— Ceva mai puțin decât a mia parte din cât îi pe luna dela consiliile de administrație „jidovești" pe care le combate, rânjește cu săgeți în glas reporterul socialist.

— Îl privește.

— Dar cei cari erau cu ei? „Naționaliștii"?! continuă imperturbabil reporterul... Nu vrei să răspunzi? Las' ca știu eu.

Și se întoarce către noi:

— **Nimic Domnilor!** Marii naționaliști n'au dat nimic pentru căminul studențimii naționaliste. Și astora le dați ajutor, Domnilor, astora...

— Treaba noastra. Noi nu cerșim. N'avem nevoie de ajutoare, ci de colaborări, cu inima, cu sufletul, cu munca, cu merindea, cu banii, fiecare cum poate și cât îi mână inima și credința.

— Așa zic și eu: cât îi ajută credința. La Vaida a fost de cincisute de lei? Dar la ceilalți însoțitori?

— Nu vă privește. Iată am ajuns la tabără.

Ca un lung șir de metereze de cetate, șirurile de cărămizi puse la uscat ne astupă vederea a ceeace se petrece în tabără. Numai sus pe un dâmb falfăie tricolorul Țării, steagul taberii deasupra bordeiului vast în care dorm legionarii, iar pe râpa dedesupra ei, uriaș, semnul „Totul pentru Țară" se profilează alb, din cărămizi văruite pe prăvălișul unei râpi.

Legionarul de serviciu ne întreabă afabil: doriți să vizitați tabăra? Da? Atunci poftiți.

Tabăra forfotește ca un stup. Zeci de trupuri bronzate, în costume de baie se agită pe vasta arie.

— Câți sunt, Domnule?

— În schipa de săptămâna aceasta lucrează 76 de camarazi.

Dacă vreți s'o luăm sistematic: de la pământ și gropi până la cărămida gata. Ocolim pe dindosul taberei, pe frontea dâmbului, ca să avem și o vedere generală.

De pe dâmb se vede tabăra înconjurată de zidul șirelor de cărămizi uscate, ca de un zid de cetate.

— Sunt gata peste 50 de mii. În curând punem în funcție primul cuptor.

Dintr'o răpă câțiva tineri mușchiuloși, cu spetele voinice grăjite de soare, sapă și prăvălesc argila, pe care alții o încarcă în roabe și o duc spre gropile de lut.

— De ce atâtea gropi, Domnule?

— Pentru că lutul, oțlată fărâmițat, și udat trebuie să se dospească în gropi.

În trei gropi mari, câte șapte, opt voinici desculți, în costum de baie, aicâ în tact **de marș**, în cerc, înăuntrul gropilor, lutul cleios în care piciorul se afundă dincolo de glesne reține și încleiește picioarele voinice, cari îl învîng.

— E una din operațiile cele mai istovitoare, îmi explică însoțitorul meu. Iar dimineața, pe la cinci lutul nici nu prea ține de cald, glumește el.

Cine e gladiatorul care îmi râde cu o grebla de dinți albi din groapa cu lut? A! Președintele societății studenților în medicină.

Dar cine duce roaba cu lut? Al cui e trupul acesta de discobol? Un surâs în treacăt și-l identific. Unul din prietenii mei, profesor secundar definitiv. Și acesta? A! e un mecanic, tânar maistru în meseria lui. Iată și un tipograf!

Lutul frământat cu picioarele e cărat cu roabele și dus la mesele de lucru, unde-i frământat cu mâinile, pus în forme și întins apoi la uscare.

Și toți echipierii râd, glumesc și din când în când pornește, ca la o comandă, cântecul.

— Ce cântă acum? Ce cânteç e acesta?

— Cântecul dela Dealul Negru.

— ?

— La Dealul negru, într'un cătun al Moților, legionarii din Cluj au clădit anul trecut, tot cu brațele lor, din piatră, o școală primară pentru Moți.

— Din fiecare tabără de muncă, pe lângă biserica, școala, căminul pe care îl clădim, mărturie materială și durabilă **a faptei** și jertfei constructive, precum și simbol al felului cum vom conduce noi Țara când ne va veni rândul, când această generație de putregai egoist va fi lut și cenușe, mai rămâne o comoară pe care o luăm cu noi, cântecul taberei din acel an.

Deja mese continuă corul de voci tinere, în cadența pe care o imprimă și brațelor:

Din Cluj, în zi de sărbătoare,
La Dealul Negru am pornit,
Să ajutăm pe Moții care
Atât amar au suferit.

Din zori și până înserează,
Cu toții, noi cu drag muncim,
Sub Cerul ce ne priveghiază,
O școală mândră să clădim.

Se stinge var, se scoate piatră
Și din păduri se taie brazi
Și'n cântece legionare
Lucrează dragii camarazi.

Căruțele aduc nisipul
Din Turda ne-a sosit ciment
Din truda noastra noi făcut-am
Pentru vecie fundament.

Iar seara'n jur, pe lângă focuri,
Ca'n vremurile strămoșești
Tot despre Căpitan și Gardă
Ne spune Banea la povești.

— Auziți-i: în glasurile lor vibrează bucuria credinții mântuitoare și siguranța de ea, vibrează o stare de suflet care rămâne pe toată viața săpată acolo, ca cea mai frumoasă amintire, ca cea mai vie trăire... Săraci, purtăm în suflete comori pe care tot aurul din lume nu le poate cumpăra și pe cari nici un jefuitor nu ni le poate fura.

Îi privesc cum vorbește, cu ochii în depărtare iluminați de o credință lăuntrică, asemeni iluminării religioase.

Nu, acest om mâine nu va fura, nu va trăda, căci în inima lui s'a născut și s'a înstăpânit un preot și judecător cum n'au cunoscut inimile generației noastre.

Și acum să vedeți cum se lucrează

Phorkiadele

(Urmarea în Nr. viitor.)

Cadavre*)

de Marta D. Rădulescu

Când la ceasul porții,
A bătut ora dintâi
După miezul nopții,
Mi s'a ivit la căpătâi,
În odaie,
Într'o verzuie văpaie,
Spectrul antic al Morții.

Fără să-mi aud glasul,
Palid'am întrebat-o;
— „Mi-a sosit oare ceasul
„Hecate?"
— „N'am venit pentru tine, femee,
„Muscă de-o clipă,
„Cerină camee,
„Neînsemnată și fără de vină;
„Ci pentru ce înfiripă
„Arta divină
„A verbului: vieți noi, deșarte,
„Dar dincolo, toate, de moarte.

„Pentru ce-ai creat vieți care râd,
„Oglindind puritățî argentine,
„În norol de sentine,
„În mâlul hâd?

Spuse, de mână mă prinse,
Smulgându-mă somnului,
Și o torță lividă aprinse.
— „Vino pe căile Domnului".

Am urmat-o ca'n vise,
Pân'am dat de mulțimi fără număr
Alergând sub razele torții
Zeiței morții.
— „Aceasta e viața", îmi zise,
Încleștându-și ghiara în umăr.

Sub lumina lividă
Alergau fără noimă pe piață,
Nenumărate mii
De stârvuri vii,
Cu tragice măști de paiață,
Într'o goană sinistru de vidă.

Dar tot ce'mi părea mai grozavă
În gloata de stârvuri pizmașe,
Colcăind de otravă,
Eră ura ei lașe,
Pentru tot ce'i curat
Și viu cu adevărat.

Cum să descriu
Oribilul putredei gioate,
Înfigând pe la spate,
Mii de pumnale
În coastele roze și goale
Ale ecoului viu?

Rânjind dinții galbeni spre mine,
Imi șopti la ureche
Hecate,
Arătându-mi piața
Colcăind de vermine;
— „Acest infern de păcate
„Ce ți-a aparut,
„E VIAȚA.
„Viața morților vii,
„În care trăiești și nu știi.
„Iar ea
„E a mea"
Și a dispărut.

Am vrut să țip cu oroare,
Dar mi-a'nghețat cuvântul în piept...
Scăldată în rece sudoare
De-atunci tot aștept,
A morții 'ndurare
Să mă deștept.

Marta D. Rădulescu

*) Prefață la romanul cu acelaș titlu.

MARTA D. RĂDULESCU
In pregătire:
CADAVRE
Roman—Trilogie

(Urmare din pag. 5-a)

lei scriitorimei Cernăuțene care vine în acest moment: „**Noi ne simțim încadrați dela începul în acest front**".

Va fi o bucurie pentru noi și pentru toți camarazii de luptă din toate colțurile țării să știe pe de-a'ntregul cum gândește fiecare.

Pentru ei, pentru încrederea fierbinte ce ne-o arată, vom reproduce, încă de acum până la numărul viitor, rând pe rând și integral, aprecierile și adeziunile la acțiunea noastră. Ne vom mândri atunci fiecare și cu numărul și cu calitatea celor ce sunt cu noi.

Deocamdată răspundem tuturor corespondenților noștri: „**planul nostru e făcut. Îl revizuim. În toamnă vom trece la realizări. Suntem dincolo de stadiul tatonărilor.** Atunci apelul nostru **va răsuna din nou, pentru clipa decisivă. Și victoria va fi! Acum suntem siguri de ea, căci acum** știm că sunt suflete și credințe și în brelsa noastră".

Revista mea

Sub presă
Prof. Dan Rădulescu,
„ Borza,
„ Marin Demetrescu
Fizică de Cl IIIa. Introducere la chimie pt. Cl. IV. și ***Chimia minerală*** de Cl. V - după principiul lui Avogadro - Aprobate de Minister pentru cursul secundar. Manuale de o bogăție de figuri necunoscute încă în editurile noastre și după o metodă de predare cu totul nouă, care a dat surprinzătoare rezultate în Statele Unite și în Germania. Editura SCRISUL ROMÂNESC Str. Mihai Bravul 4 CRAIOVA.

Cărți primite la redacție

Dintre cărțile trimise la redacție n'au recenzat — recenziile vor fi publicate în numărul viitor — următoarele:

Prof. Traian Brăileanu: NOI TEORII POLITICE.

Constantin Kirițescu: SUPRAPOPULAȚIE UNIVERSITARĂ

Docent Dr. Constantin Stanca: ÎNVĂȚĂMÂNTUL NOSTRU PRIMAR ȘI SECUNDAR VĂZUT PRIN PRIZMA UNUI MEDIC.

Dr. Panaite Zosin: CALEA UNEI VIEȚI.

Dem. Iliescu: CARTEA DE VISE.

Sub presă:
Dan Rădulescu
Introduction à l'économie dirigée
(En sept leçons)
apare în toamnă
Editura Marcel Rivière Paris.

Abonați-vă la „REVISTA MEA"

Prof. Dr. DAN RĂDULESCU
PENTRU VOI TINERETUL
7 Lecții de politică pozitivă și economie dirijată.*)
Editura proprie. Lei 45.

Pentru copii
A apărut ed. II din
Margele de Măceș
Povestiri dintr'o vacanță
Boicotată de librăriile evreești.
Se află de vânzare la REVISTA MEA cu 15% rabat franco, contra mandat poștal. Pentru școlile primare sătești și „Frățiile de Cruce" 25% rabat.

FLUOR D. RĂDULESCU
In toamnă:
Descătușare
Roman
Cartea I: **SETE**

DESCĂTUSARE*)

de FLUOR D. RĂDULESCU

În vremea copilăriei când eram conceptiile mele asupra iubirii? Când erau cunoștințele mele asupra fenomenelor sexuale?

Iată-le:

Când un băiat sta singur de vorbă cu o fată, iubirea dintre ei devenea pe față indiscutabilă. În marea majoritate a cazurilor a sta de vorbă cu o fată urâtă de numeroasă era societate din jur, era cel puțin compromițător, în sensul că martorul văzut sau auzitor, ba chiar și cei cari numai „aflaseră", puteau să te acuze de iubire.

Să vorbești de două ori cu aceeași fată, orișicât de multă persoane ar fi fost de față, necum singuri, echivala aproape cu o logodnă, dacă nu chiar căsătorie.

A săruta o fată, nu pe obraz dar chiar și numai pe mână era nu o cerere în căsătorie nu o logodnă, ci deadreptul un mariaj inevitabil.

Sărutând buzele unei fete, pedeapsa a stricăciunii ei, sărutata devenea însărcinată și trebuia să aibă cel puțin un copil. Deci a săruta gura unei fete cu care nu ești căsătorit ar fi fost un păcat de moarte ireparabil chiar prin căsătorie. Cum însă copilul trebuia să aibă un tată oficial, autorul infamului act trebuia să se căsătorească îndată cu complicea.

Ce se întîmpla însă dacă băiatul sărutase pe gură mai multe fete fie cu o clipă înainte de a se căsători, fie — sacrilegiu de neconceput — după căsătorie? Căci să se căsătorească cu toate deodată era, știam precis, o prostie „o imposibilitate". Dar cum acuzem pe un avocat, Naiman, din Arești se însurase și se divorțase de șapte ori în cei opt ani înțeleși care era soluția: cum nici de sărutat nu se putuse să facă cu toate deodată, nici de căsătorit nu era pedepsit să se căsătorească cu toate deodată ci rând pe rând **succesiv**, în ordinea în care păcătuise.

Acum care era soarta sărutatei pe buze? Până devenea însărcinată. Copilul era așezat înaintea trupului inocenței picioruțele lui în picioarele ei, mânuțele lui în mâinile ei, capul la fel astfel că dacă ai fi privit în fundul ochilor mamei, ai fi văzut ochii copilului. Cu alte cuvinte: coincidea perfectă cu mențiunea că nu se poate mai perfect. După nouă luni aceasta o știam sigur, în dureri groaznice — pedeapsa a păcatului sărutării și echivalent al plăcerii de atunci — fata devenită femeie naștea un copil prin ieșirea pe care o făcea doctorul când nu vrea ca să se facă singură, să subțieze.

Când erau doi copii gemeni totul era foarte simplu: unul se năștea prin o subțioară, celălalt prin cealaltă. Tot așa dacă ar fi fost pentru sau șase.

Dar ce se întîmpla dacă era numai un singur copil? Se năștea prin cea dreaptă? Prin cea stângă? Varia dela femeie la femeie, ruminea la alegerea mamei, sau a copilului?

Această întrebare rămânea suspendată de tavanul minții și în cazul unui număr fără soț de copii. Prin care subțioară ieșea numărul cel mai mare prin care numărul cel mai mic?

Ce grozăvie se întîmpla însă, Dumnezeule dacă o fată era sărutată pe buze de mai mulți băieți? Dacă ea ar fi născut atâția copii cu câți băieți se sărutase problema era perfect soluțiabilă: un șir de căsătorii-divorțuri în ordinea sărutărilor, deci, firesc, a paternităților zărea în ochii oricui. Dar dacă o nuă din copii era lipsit la apel? Sau dacă ar fi fost numai un singur copil? Dar nu, aceasta era cu neputință!

Mi-a părut acum că găsesc o discontinuitate în teoria mea de atunci: cum erau situați, în concepția mea de sărutat, copiii aceia în mama lor?

Îmi aduc aminte că tot atunci mă mai pus și întrebarea aceasta. Răspunsul era foarte simplu: erau așezați unul într'altul, ca în mistrețul în care era o iadă și în iadă o pasăre, etc. din poveste. Cum se sărută cu unul, cum se mai formă un copil în interiorul celui anterior lui.

Cum văd iubirea actul sexual și urmările lui naturale și legale nu ascundeau pe vremea aceea nici o taină pentru mine.

Antifeminismul

Nu puteam să sufer pe Mona, prietena Mindei. Întîi că era fată. Și pe urmă pentrucă de câte ori venea ea, trebuia să ne jucăm „de a v'aș ascunselea" și, invariabil, eu eram mereu sorții să stau cu ochii ascunși în mâinile rezemate de zid și pe urmă să le caut ceasuri întregi.

Klein, mecanicul gras și ungur, nu putea să-mi dea nici o indicație și ramânea voluminos și nemișcat, pe banca plină de soare.

Coboram în subsolul întunecos, plin de primejdii și taine. Nimic!

Seara mă găsea mic, singur și antifeminist.

— x —

Într'un început neașteptat de după-amiază, tata m'a luat la Sinaia, să-și vadă un prieten al copilăriei, pe Gabriel Rheta. El a rămas în salon cu cei mari, iar eu am trecut cu cele două zâne brune tunse băiețește, în veranda largă primitoare și bună.

Ne-am împrietenit din prima clipă. Cuvintele și toate mărcile noastre confidențe, mă mirau nespus din partea mea. Cine era acel ce se mira în mine?

Am citit împreună un număr întreg din „Lumea Copiilor". Ne impresionase nespus de mult o poveste chinezească în care fiica unui mandarin salvase mâinile tatălui său pedepsit, întinzând căluțului mâinile ei mici. Cu toate că povestea se termina prin iertare, toți trei eram foarte mișcați.

Eu le vedeam pe fiecare din ele în rolul fiicei mandarinului și aș fi fost gata în orice clipă să-mi jertfesc mâinile și viața ca să le salvez. Dar nu știu ce duh rău în mine îmi șoptea a lăsa auzit că poate dacă geaiatul ar fi tăiat **în adevăr** mâinile eroinei, deci dacă și eu m'aș aștepta la necruțare, dacă n'aș fi contat pe un sfârșit fericit aș fi desigur mai moderat.

Cine era acela din mine care își permitea să-mi micșoreze eroismul în proprii mei ochi, să-mi arate entuziasmul ieftin și fals?..

Ce dragi mi-erau ele! Pe buzele de coarnă gârguite, în ochii adânc de negri era ceva mângâietor, dulce și nespus de trist. Eram atât de fericit încât nu puteam să mănânc nimic. Cu nespusă greutate am putut lua două fripturele dintr'un serviciu de păpușe.

Mi-aduc perfect de bine aminte că simțeam nevoia tot mai greu de suportat de a curăța din organism apa consumată în timpul excursiei. Simțeam că nu mai pot, îmi venea să plâng de suferință, dar mi se părea că s'ar fi prăbușit cerul, că s'ar fi deschis gura pământului să mă cuprindă, dacă aș fi fost silit nu să le întreb unde e closetul ci dar chiar să merg acolo cu știrea lor.

Aș fi dorit să rămân veșnic cu ele dar cu fiecare clipă posibilitatea unui deznodământ nemorocit mă făcea din ce în ce mai morocănos. L-am zis tatei să plecăm, simțeam o dureroasă sfâșiere a sufletului dar cum puteam face altfel?..

„Dacă s'ar fi putut le aș fi luat pe amândouă de nevastă! De ce nu puteam să le iau pe amândouă. „Să aleg una... dar pe care?...

Acelaș necunoscut din mine ridea de gândurile mele:

— Zici că le-ai lua pentrucă nu poți! Crezi că le-ai lua dacă ai avea posibilitatea?... He-he băiete-băiete!...

Dar în fierbinteala mea de atunci și în toate chemările pe cari, în nopți târzii, le fulgera sufletul meu spre ele, n'am dorit o clipă altceva decât să le văd să le aud, să-mi fie aproape. Primele mele tânduri către femei poartă pecetea platonicului până și în dorințe.

. . . . . .

Într'o seară de toamnă, munții cari ne îndrăgiseră și au ascuns frunțile și ochii în văluri de ceață, să nu ne vadă plecarea. Căpșuna dragă, Doica, a plâns cu lacrimi calde în ochii triunghiulari cari ne priveau ultima oară. Și în urletul pe care l-a geamut când trenul a început să-și depene roțile, se zbătea și tremura chinuitul: — Niciodată!

— x —

Cum era sufletul și cum erau gândurile mele când au fiert o pe seara mea pe Minda cu tarpa?...

Era seara când trebuia să mă întâlnesc cu Anina, seara în care trebuia s'o întreb cu calm — ce batjocură! — dacă e adevărat ce spusese Atena era seara când trebuia să judec cu toată luciditatea minții — ce ironie! — dacă mă găseam într'adevăr la o răspântie și dacă sosise sau nu clipa când un singur cuvânt putea dărâma cetăți fiorite seri minunate și nopți înstelate de farmec de ispită...

Demonul alesese așa de mălaistra clipă?...

Ploua și aceeaș burâ o simțeam și în gânduri cum aceleș noroi chisos de pe trotoare îmi lunecase în suflet, în ochi, pe buze, în cuvinte.

Simțeam cum în mine demonul își punea labele în șoldori ca o țață dela periferie. Avea să afle ei tot!

— Aș vrea să te întreb ceva Anino... Adevărat că tu ai spus la cămin între colege că eu „le distrez" și „le amuz"?

Dragă Fior, lasă-ți tonul de interogator și ascultă-mă...

— Ai spus sau n'ai spus?

(Neuitat gestul ei de suferință!)

— Am spus.

— Foarte bine. Am vrut doar să știu.

— Ce ești prost? Numai de-aceea ai întrebat? își regretă demonul graba.

— Fior drag, ascultă-mă și pe mine. Numai „un pic", cum zici tu. Vrei?...

Cum nu se rupea inima în mine?...

— Poftim, ascult!

— Foarte bine! Bravo! se auto aplaudă demonul.

— Când în fața altor colege, m'a întrebat Atena Iliavan pe mai faci și dacă ...da dacă te iubesc, ce puteam spune altceva decât ca suntem prieteni și mă distrează tovărășia(ta?... Fii drept. Fior drag. Știu că Atena își-a spus totul ...și așa cum a vrut ea... Atena vrea să mi te ia!

— Ai văzut? triumfă bunul din mine.

— Atena mi-e numai prietenă! rectifică aspru demonul.

De ce e atât de dezarmat bunul din mine?...

De ce însuș el simte cu demonul că **e un păcat** să mă sărut cu Anina și să mă plimb serile cu ea în timp ce pe Minda au dus-o în seara aceasta cu targa?...

Sunt rău, sunt crud, sunt fiară! Mint și însuș demonul suferă de minciuna mea!

— Nu te iubesc, Animo!... Și pe urmă...

Aici simt că mă doare ce spun și că aș da tot sângele din mine să tac... **și nu pot!** Trebue să fiu rău, să fiu brutal, să fiu cinic, să-mi întinez inima și gândurile!

— ...nu vreau să-mi zică lumea: „pește"! Tu ești mai mare ca mine și are dreptate și lumea asta să presupună că între noi a fost altceva decât prietenie!...

Du-te nu-mi muriseră cuvintele?... De ce trebuise să-mi mănânc buzele cari sărutaseră buzele Aninei, lovind-o insultând-o, clănțănind-o peste orice închipuire?...

Râsul ei amar!... Râsul suferințelor risul calvarului ei!...

— Râzi! Râzi, Anino! Râzi!...

Demon dospit din chin și ură furia mea era tot a ta!

— Vrei să plâng?...

Glasul ei înlăcrimat glasul ei drag, își găsea ecou în sufletul meu nu în cuvintele melei Căci în afară de un colțișor mic din suflet, peste tot stăpânea demonul.

Ne-am oprit pe pedul sub care curgea lipicios parcă Râul, martorul tuturor plimbărilor noastre.

În clipa aceea mi-a fost teamă c'o pierd. Privea apa atât de ciudat cum n'am mai văzut ochi să privească o apă. Parcă o întreba dacă l-ar duce aleanul și l-ar dărui uitării. Îmi părea că apa o chiamă, că n'o mai ține fir de păr deoît o speranță vagă.

Cu o voce străină ei ce'mi părea că iese din adâncuri de ape mi-a cerut

— Condu-mă, te rog acasă.

Nu era o rugăminte era o poruncă de bolnav, de muribund de ucis.

A nu o conduce însemna a o lăsa chemării negre a apelor, a o dărui morții a o ucide.

— ...Au rămas la mine două cărți ale tale. Când și cum ți le dau?.. Pe una ți-am îmbrăcat-o în gri și l-am făcut un „arret" în culoare.

În glasul ei obosit, bolnav era ceva mai înfiorător de rece. Parcă vorbea un mort. Mi-a părut o clipă că sufletul ei s'a înecat în apa care ne legănase începuturile, că să culcează

*) Fragmente din romanul „DESCĂTUSARE" de Fluor D. Rădulescu, roman ce va apare în toamnă.

amintirile rămase acolo și să socea nu e a ei ci a morții. Mi-a părut o clipă că vorbesc cu strigoiul celei ce-a fost odată Anina.

Glasul demonului a sunat la fel de mat.

Imi pare că și din mine se înecase bunul și iubitorul cel care înșase Fior ui îmbrățișerilor de odinioară.

— Îți mulțumesc. Când vrei, atunci mi le dai. Mi-e absolut indiferent.

— Fotografiile ți le dau?

Îi dăruisem toate fotografiile mele bune și noi pe cari le aveusem.

— Poți să le ții pe toate.

— ...Să nu mă saluți pe stradă... M'ai îndurera nespus de mult și n'aș putea să-ți răspund... Și m'ar dureа să mă socotești nepoliticoasă...

— Dacă vrei tu... Desi... Dar înfine...

Ezitările aparțineau tot demonului. Știam că ea mă iubește atât de mult, încât mi-ar fi iertat tot.

Și tocmai această credință naștea în demon gândul că toate cuvintele ei sunt puncți întinse împăcării noastre că ea speră încă. Și, exasperat, demonul răspundea criminal de cinic.

— ...Iartă-mă. Aș dori să rămâi păstrezi o amintire nedreaptă. Să nu mă judeci aspru... și eu mă iert...

Pe acelaș peter de asfalt din fața căminului, am sărutat aceeaș mână pe care o sărutasem cu câteva luni înainte pentru prima dată.

Buzele s'ar fi despărțit tot atât de greu de mâna iubită, dacă n'ar fi porunci voința demonului.

Ne-am despărțit și fiecare simțea că mai are ceva de spus celuilalt. Pașii ne-au depărtat și fiecare am fi dorit să ne întoarcem unul spre celălalt.

În urma ei s'a închis poarta sihă în urma mea ploaia și întunericul.

. . . . . .

...Ce eram noi, dacă nu marionete în mâinile soartei care ne purta cu atâtea subtiliri de împrejurări și oameni?...

. . . . . .

...Ori ploaia îneci amezise genele?... Ploaia din genele mele avea gust amar și sărat de lacrimi...

. . . . . .

N'am dormit toată noaptea...

Îmi părea că îmi jertfisem dragostea pentru vindecarea Mindei.

Presa naționalistă și lupta noastră

Apelul nostru a fost tăișul unui skyu care a desființuit o avalanșe. E cea mai potrivită icoană a acțiunii noastre și rezultatelor ei, în adevărată disproporție cu insemnătatea și răspândirea revistei noastre. Prospecțiunea presei, graba și vioiciunea cu care ni s'a răspuns din toate colțurile Țării, chiar din Capitală, tonul răspunsurilor, nu dau încă o măsură de efectul apelului nostru.

Peste optzeci de scrisori din toate colțurile României dela scriitori din cei mai de seamă, dela directori de periodice cu renume, unele mai frumoase și mai îmbărbătătoare decât altele, spun încă mai mult. În ele oameni vorbesc din inimă cu o satisfacție care se transformă la unii în imnuri de laudă. La adresa Revistei și a directoarei. Ar fi pentru un ins mai puțin lucid, ocazia să-și piardă capul și să se îmbete de fumurile gloriei. Dar cine a luptat odată cu Israel, cine duce lupta pe care o ducem noi, a îmbrăcat încă din prima zi pavăză și zale atât împotriva insultei cât și împotriva laudei. S'a cuminecat în umilința și în conștiința inanității izbânzilor de amor propriu închinându-se cu totul ideei și izbândei ei.

Explicația acestui succes trebuie s'o tălmăcim noi nici tocmai spre a ne reduce meritele la justa lor proporție: toată lumea simțea mai obscur sau mai limpede, ceeace am spus noi. Pe tot românul cu sîmțire cumplitul adevăr al robiei noastre literare îl apasă ca o umilință ascunsă.

Ca zăpezile pe clima munților, se adunase greu până la prăvălire năimetul apăsător, gata să se prăvălească în indignare. Totul sta să răbufnească. Cel dintâi care cuprinzând problema în toată amploarea ei ar fi ridicat-o cu aceeaș sinceritate și curaj, ar fi ajuns la acelaș rezultat. Noi am fost ca skyorul de pe culmea de unde pornesc avalanșele: cu riscul de a ne prăvăli și prăpădi și noi în prăpăstie, am tăiat dâra dintâi provocând avalanșa.

La aceasta se reduce meritul nostru.

Și pentrucă ne-am prăbușit cu ea pentrucă am fost pionerii îndrăzneți, ni se cere din toate părțile să luăm noi de acum inițiativa organizării. Singuri n'am îndrăznit. Cu cei cari ni s'au alăturat întemeiați pe puterile credinței, înțelepciunii și spiritului lor de jertfă și solidaritate, o facem tară teamă și cu certitudinea biruinții.

Acum adunăm materialul, ne examinăm puterile, pregătim lupta pentru la toamnă. Până atunci nu facem decât să repetăm apelul nostru: cine mai vine cu noi în primele rânduri? Cine mai are propuneri concrete de făcut, ajutoare de dat, puteri de înregimentat?

Numai cu scopul ca să dăm încredere celor timizi continuăm cu spicuirile din presă, care a reprodus adese în extenso apelurile noastre și ne a sprijinit cu o simpatie crescândă pentru cauza care e a tuturor scriitorilor tineri.

I. Marele cotidian bucureștean PORUNCA VREMII sub pana autorizată a Dlui Prof. Univ. Dragoș Protopopescu scrie REVISTA MEA din Cluj condusă de cunoscuta scriitoare Marta D. Rădulescu, lansează următorul apel: (reproducem în întregime apelul nostru din No. 6) și continuă: **„Acest apel vine într-un moment nu se poate mai potrivit. Noi înșine am făcut trista experiență a celui mai barbar boicotaj și pe drumul cel bun suntem în curs de organizare a unui serviciu propriu de distribuire a ziarului nostru. Asupra acestui interesant apel vom reveni".**

Și să se noteze că e vorba de un puternic cotidian — unul din cele cu tirajul cel mai mare din Capitală condus de ziariști rutinați, cu vechi practica de conducere care a rezistat boicotgi.

Mai trebuie notat căci e demonstrativ pentru teza noastră că **nici un alt mare cotidian bucureștean n'a cutezat să atingă măcar prin tangentă această chestiune arzătoare. Că pentru „marea presă bucureșteană noi nu existăm, aceasta e o simplă chestie de gust, dar că chestiunea pe care am ridicat-o e tot atât de inexistentă", aceasta spune volumeș și e demonstrarea tezei noastre. Cititorii naționaliști să ia seama și să nu uite. Aici e demascarea aservirei jidovești a întregei prese de mare tiraj.**

De aceea când același ziar prin aceeași până talentată și vie scrie că „pulsul Țării nu e la București" adică nu în marea presă jidovită sau înrudită de mafia Paukeristă, ci în provincie și în presa ei confirmăm printr'unul din cele mai autorizate glasuri ale presei bucureștene ceeace noi am susținut și dovedim zilnic prin prospecția periodicelor provinciale. Aici e și explicația atenției pe care o dăm acestora și totalei nesocotiri a marei prese.

Regretăm că din lipsă de spațiu nu putem reda în numărul de azi, căci ar ocupa multe șpaturi recenziile cădurose ale celor mai prețuite și prețioase reprezentante ale presei provinciale. Dar nu mai puțin de 9 periodice naționaliste, în afară de cele citate au răspuns reproducând apelul nostru-le prin frase **„Subscriem în întregime dureroresul apel oricare ar fi lupta care se angajează, oricare ar fi propunerile** sau ca splendidul **Iconar** al eliberării

Continuare în pagina 4-a.

Păpuși de porțelan

de Ion Stănescu-Max

Din caolinul moale al vechilor lupte
Am plămădit păpuși de porțelan
Și'n flacăra dorințelor Satan
A dat la toate chip de Afrodite.
Cândva la templul lui am poposit
Jertfindu-mi dragostea pe-al patimei altar.
Păpușile din subterana neagră de granit
M'au măsurat c'un zâmbet rece și bizar.

S'au spart de mult păpușile de porțelan
Și'n maldărul de cioburi, am găsit
Cenușa visurilor ce am risipit
Pe-altarul funerar al marelui Satan.

LA CULA OPRIȘENILOR

Fragment din romanul FRAȚIA DE CRUCE

de Marta D. Rădulescu

Spre cula Oprișenilor din dealul Sulițu, urcau potecа dintre ogrăzile cu pruni, două călăreți: un turc cu cialma, un ciocoi dela Domnie și șapte arnăuți. In fruntea lor, alături de turc, călărea un arnăut spătos ca de 45 de ani cu nasul coroiat, cu privirea ageră, iscodind de sub sprâncenele încondeiate. Frontul lui te răcea cărd voie să te gândești la un șoim.

Acesta întoarse capul spre chocoiul domnesc care îi urma.

— Măi Tsakaloios, Măria Sa și Beizadeaua ne-au poruncit să-i aducem pe boier viu ori mort, dar ia'n uite co lo la cula ca o cetate.- Și vultanu ăsta de boier nu s'ar da cu una cu două. N'am făcut eu bine să iau răvașu-ala dela căminaru Apostol?

— Ca bine zici ca trebuie să-i luămo cu binișorul, ca ține cine Domne ferește ție se poate întâmpla.

— Oricum, bună socoteală, întră în vorbă alt arnăut, să nu facem vărsare de sânge de geaba, nene Simo.

Jupân Sima Ferentaru făcu o cruce și-și pipăi pistoalele.

— Să te audă Dumnezeu, Simioane.

. . . . . .

Trei nivoi flocoși se aruncară în goană, bătând cu furie la călăreți, de a-și strunvau caii care se ciuleau sforăind, pe când doi argați alergau în fuga mare să le lasă înainte.

— Acasă-i boierul? întrebă Sima pe unul din ei.

— Acas'.

— Ascultă tu, asta bătrânu. Pas de-i spune boierului c'a venit Sima Ferentaru, dela Curtea Domnească și are cu Dumneaiui o vorbă dela Beizadea Costantin și mai are să-i mai dea și un răvaș dela căminaru Apostol.

Înțeles-ai?

— Înțeles. Și dete să plece.

— Stai o leacă. Ce face boierul?

— Se chlopșește la o mână, că s'a pălit rău asseară la vânătoare.

— Rău îi?

— Nu prea -da' -nu poate închide pumnu.

Ferentarul aruncă o privire arnăuților care ostarâ ușurați.

— Bine. Pas de-i spune, boierului, c'a venit Sima Ferentaru, dela Curtea Domnească și are cu Dumneaiui o vorbă dela Beizadea Costantin și mai are să-i mai dea și un răvaș dela căminaru Apostol.

Înțeles-ai?

— Înțeles. Și dete să plece.

— Stai o leacă. Ce face boierul?

— Se chlopșește la o mână, că s'a pălit rău asseară la vânătoare.

— Rău îi?

— Nu prea -da' -nu poate închide pumnu.

Ferentarul aruncă o privire arnăuților care ostarâ ușurați.

— Bine. Pas de-i spune boierului

(Urmare din pagina 1-a)

...ndeală ei, în Transilvania, pe atunci ...ea trebuia conștiința originei sale.

...amenii lui Horia în viața era de ...ală de lin Dreptate, de special prin ...ndea marele învățământ al lui Horia.

...ăpitorii la Viena, pentru moartea ...ui în persoana secretarului de cancelarie ...ului Nebel, fiul protopopului din Cluj, ...i a canonicului ...ean Pop.

...ălăul memorandiștilor a fost: Viena ...entru a se scurta dreptul românilor ...ma 1736 este trecută unei epoce per...ibile și metodice, dogmă de dascăli ...i unității sufletului național, toți ...ați de spiritul Romei latine și ...olice.

...a se stârpi dârzului Horia veleități ...ale se pare că puțin prematur. ...i fără din acest viteaz fără seamăn ...ul apărător național de „dâlhoșie cosmopolită", veri precepte masonice, ar ...i o mulțumitoare recunoaștere istorică, ...i prețuitoare a luptei de neam. Istoria ...e cere obiectivitate. Dăm aci numai pilda prevăzător din comuna Bogata, unul urieșilor Vasile, celălalt mai Gavril Buiaru, Anăsi merg spre satul Criștiu la frumoa trupelor răzvrătite, sfătuiți pretinsul în mulțimi o ...ivire mare de un eșafod ca pentru ...ți jumătate ...ți Dorolo de Carpați în țările ...ărești, consternați de bătălie al ...ugo ...ului Horia nu avea ecou, măcar ...ului pe acele vremuri aflăm stăpânirea Austriei îngrozire unui viitor ...ional, luptă dârzul lui este un „splendid motiv" în scrierea sa de vijelioasă ...ărire românească.

...entimentul Horia se definește ca o ...ică destupărare a idealului ...ional de emancipare și dreptate ...ială de constiința dârzirei noastre de ...a colonistă lui Traian, care nu-au lă ...at stăpânii pe pământul Daciei.

...Am cetățile, însă o greșală de neiertat, dacă am face confuzie între frumoasa de neatârnare a geniului erou și între orurile revoluției Moților.

...n toate tratativele dintre revoluționari și trupele imperiale până la ...rmatul din 7 Ianuarie 1785 și Brad, voința ...ecătuită a Moților a fost să nu mai ...ă înșeli și să li se trimită judecători ...ământeni, cari decurși ungurii.

...Dreptate pe care au cerut-o Moții nu era o ...ală a Imperatului, ci era o ...ecvență concluzie din **dreptul divin și natural:** era afirmarea bunului ...ăsor.

...Dinastia Habsburgilor nu era ...ată să se ...ăsca dela concepția ...ății creștine, și să admită înțelegerile ...ăgătoare ale Kreților și conților ...ungari cari „îi în sfânta zi de Crăciun" alecau pe iobagi să le ...ă cere iertare.

După cunoscuta mișcări din vara anului 1784 Moții dorean să-și scuture jugul iobăgiei și să devină toți soldați grănicerî.

Imperatul și-a călcat promisiunea dată în acest sens. Domnii unguri au răspuns cu dispreț. De aci a urmat ...ătoarea revoltei, adică încercarea sfâșierea de a frânge lanțurile robiei.

Mișcarea revoluției naționale se ...ăluiază pe linia moralei creștine. Era creștinească, era glasul dreptății firești a ...ere destinderea iobăgiei.

De oroările urmate răspund sub ...port moral amândouă părțile, atât provocatorii — guvernul de atunci — cât și cei provocați — răsvrătiții. — Sunt deopotrivă condamnabile violențele ...ătoare cu și represaliile brutale.

Tragedia se încheie măiestros, în ...ență de clemență creștinească dată prin preot pe pragul morții.

Căpitanul mișcării, Horia, moare ...ăriș, creștinește, semn că un erou, ...erțând cu iartă din toată inima pe trădătorii săi.

El este îngerul care despică în două ...ezna cumpătelor dureri de o mie de ani, pentrucă toate conștiințele ...ăgiate ale neamului să afle în a ...easă reverare luminoasa petecul de cer senin al dreptății naționale, pe care ne-a dat-o Dumnezeu.

Dreptatea în fine s-a făcut. Cu preț ...umb de sânge și oase frânte sub roate cu hecatombe de morți trecuți ...e sub furci, prin ascuțiș de sabie și prin ...ăsea.

La 27 August 1785 tortural la două ...uni după martiriul lui Horia, împăratul vizionar Iosif II. pădăcit pătrunde pentru dezrobirea iobăgiei în Transilvania. După trecut de atunci ...ăsmul sună ...ța „Scoarța iobăgească ...ă de tot o ștergem și o ștergem, mai ales că și legea firii și folosul ...umului de ...ieste acestui îndemnat și ...oriește'.

Trupul ei urmează dreptatea. Acest ...gând de dreptate naturală a încolțit ...ai pe revoluționarii din vremea anului 1784. Nici nu se putea altfel, când „Revoluționul populare numai pentru ...norul și prestigiul de averi... nu au ...ecerut niciodată". — o spune judecătorul Nicolae Demetriușu.

În românul scria în Iași în 1885 I. P. Florescu prezintă pe Iosif II cum într-o noapte de sfârșitul lunii septembrie cu poate să adoarmă în palatul său imperial din Viena. Deodată i-se arată o lumină roșie strălucitoare camera. În această lumină, dintr-o depărtare nemăsurată, se ridică încet o vedenie, cu cigănă de călăreț, cu pieptul despicat în doui. Un puhoi de sânge curge din rana deschisă și năpădește totul în cale. „Horia, ce mai vrei?" întrebă împăratul fugrozit... Horia ...ăturia urâtind cu mâna dreaptă spre ...răsărit. Și întrebase Iosif: „A, spre ...ungii ăi". Înțelege. Da, ai, dreptate ...ătoare mișcare... iată și primii ...ăi ...ălu deschis". Și a doua zi a publicat ordinul desrobirei.

Pământenii ...ăi prin sârbime de aur a lui Horia, prin sfânta țară a Moților, trecuți în gândul urmașilor ...mane din Munții Apuseni, dar mai ...ă seama ai unitorilor fără de moarte, ...ari au îndrăznit să rădice ...ăgem capul în fața asupritorilor milenari.

Dar trecuți și în gândul că **dreptatea lui Moțiior nici nu va fi mai scoasă.** O ...ătoare Horia personificat prin ...ăcel Moț grăbeag care în sărutul ...ă pământ mizeria și jalea cerută, îndemnându-și mușchi țăranimii încleștat cu ...ăturile „Ăi în deal ei îi la vale că ...am cei ...ă de mâncare".

Că dreptatea Moților **trebue să vină,** nu se îndoiu.

Poetul A. Cotruș adresează lui Horia cei nemuritor ...ăuri „...ronte ai ...ărilor noastre celor mai crunte": ...ăcste cuvinte profetice:

„Dulcul tău trăește încă trunz în mulți
Și va trăi dârz până-vor domni peste noi.

Shiri crunți
Și mișelnici despoți".

Titus Mălai

REVISTA PRESEI

O precizare; rolul acestei rubrici, așa cum l înțelegem noi și o parte din ...ăspunși de pe această linie cu noi, nu poate fi nici ...ecum ...ă ne ...ăsim în mod integral și în spiritul ...ăi conținutul revistelor — ...ăsuse ar fi o ...ăsponsabilitate materială, — nici de a ne ...ăsuși ...ăsa sau ...ăalt ...ăcipruc — ...ăsuse ar fi ...ăgală ...ă ...ăcrăiește.

Presa naționalistă, în ...ăsurare în care e ...ăsusă și ...ăsprijin ca credință marilor idei și ...ăsiluințele ...ăsle cari ...ăsțeaptă ...ăsărirea și ...ăsferirile ...ăsirituale și materiale cari ...ăsrebuiesc să ...ăsiuă, are un rol de ...ăsemă, de o ...ăsrumătoare ...ăsră ...ăsdemică ...ă ...ăsă mai fie ...ăsrior ...ăsă ...ăsăsistem ...ăsri. Ie cariie ...ăsiași în ...ăsărea ...ăsrea ...ăsă ...ăsonsistem pentru Monarhia ...ăsirecitoare urmele de mai în ...ăsecurări.

Bine înțeles că presa naționalistă nu cricând ...ă sentimentul național: acesta trebuind ...ă ...ăsiste mai ...ăsinainte în ...ăsitori și. Dar ...ăsrezia ...ăsăsteptă ...ăsla presa ...ăsr luminarea ...ăsru ...ăsdrilor ...ăsr ...ăsare ...ăsi le ...ăsune ...ăsecest ...ăsentiment, ...ăsăsteptă ...ăsncercări și ...ăsirective de ...ăsrtiune. Presa naționalistă ...ă deci ...ăsarul care ...ăsuminează ...ăsrumurile unei ...ăsonștiințe ...ăsaționale ...ăsrecis-...ăsite. Iar prin ...ăsceasta ...ăsluțește la ...ăsoordonarea ...ăsrtiunei, ...ăsregătind lupta și victoria prin ...ăsimpăca ...ăsunoașterea a ...ăsbiectivelor, ...ăsijloacelor și ...ăsdrilor ...ăsrțiale de atins. A ...ăsimți și a ...ăsori ...ăsu e de ajuns: trebuie să ști și cum să ...ăsi ...ăsealizezi ...ăsceste ...ăsdorințe, cum și pe ce ...ăsrumuri să-ți ...ăsluțești idealul.

Dar în fața idealului ...ăsaționalist se ...ădică ...ădeal reacției ...ăsilor a ...ăsușmanilor ...ăsreacutului care trebuiesc ...ăsnimiți și cari ...ăsunt ...ăsdușmanii ...ăsormați. Printre ...ăsceste ...ăsarme ...ăsdeală una ...ăsormidabilă: presa de mare ...ăsiraj ca care ...ăsnundă ...ăsără și ...ăsupită ...ăsistematic și cu ...ăsibăcie ...ăsonștiință.

*În fața ...ăsacestei ...ăsrese, miile ...ăsunități, ...ăsebdomadare, ...ăsilunare și ...ăsunare, cu ...ăsiraj ...ăsrelativ ...ăsredus ale presei ...ăsaționaliste de ...ăsrovincie ...ăsunt — ...ăsiecare în ...ăsarte — ...ăsără ...ăsrăsunet — ...ăsdecât ...ăsîn ...ăsrimul ...ăsrăsunător

(Urmare din pag. 7-a)

pentru serviciile pe cari în viitor ea le aduce țării.

Caracteristic în această privință pentru ființa divergențelor noastre de păreri, e articolul de fond din No. 134 „Unirea românilor" de D. Octavian Bucovițiă. De și nu Dnsa i se răspunde în numerosele colaboratorului nostru Solon, se vede acolo de ce, dară amândoi cu toții de acord asupra adevăratului UN SINGUR COMANDAMENT, ne deosebim numaidecât în esență privește realizarea.

Timpul, în sfârșit de articolele politice și economice, ne dă și versuri românești. Simțim patima și mulțumirea Domnului, fără știri o urmă de talent de poezie și de modernismului deodată.

6. LUVANTUL ARGEȘULUI. Organ bilunar de luptă naționalistă. A. I. No. 1 și 2 director Leon Popescu, Pitești. Ca în orașul capitalelor directoare acestei gazete, apare o gazetă naționalistă nouă și vrednică, o o bucurie cu totalie noi pentru ea și îi propunem să revină într-un număr viitor mai pe larg asupra ei, cu atât mai mult cu cât noul nostru luptă întâmpină și cu căldură în lupta noastră, asemănându-se în aspirațiile noastre.

Iarăși zorile frumoase

1. ROMÂNIA CREȘTINĂ. A. I. No. 1, 2 și 3. Organ al asociațiunei particulor creștini cu bucurești, Craiova.

Apariția și prin de vigoare, cu o vehemență și o virtuozitate care pretinde, mustrarea cuvintelor pentru viața și se simte că ar vrea să pătrundă cât mai curând în sufletul cititorului, ar în fața și impresia atenției ne pune, pentru că se apere cu fiecare, pe viață și pe moarte, nenorocita și greu încercată Românie. Pentru cine nu știe scopul acestei gazete, amintim că ea este organul societății creștine cu același nume, înființată în București de Sergiu Fărcașu, pentru care în curând vom avea ocazie a ne ocupa.

Ne mulțumim să primim cuvintele ce ne aduce în ele cuvinte bune și le prețuim și să le reținem, noi, împotrivă-ne sugestiilor aici un cuvânt amănunțit asupra „Țării de cuvinte primitive" (No 2). „Țărănimea în cântece vechi" (No 2) de D. Sergiu Fărcașu.

Amănuntele și îndemnările pentru ameliorarea lor mai accentuată a spiritului național pe copilăreală Țării, o să regăsim în organul învățătorului prima cuvântă a gazetei, C. I. Coja, căci aș de vie ca și pentru pe care o prețuiește.

În încheiat și, în sfârșit „TOTUL PENTRU ȚARĂ", semnat de D. General Cantacuzino, gazetă scrisă de o părtășimare frumoasă, pe care, cinstea și numai ea ne-o dăruiește, credem să le citim.

„Țărănii au nume și pot în Rița morții a fost străbunii lor, și mai mare și mai pur sângele în Rița vieții.

„În ei dimni vreunii în care dacă a fost o patrie dacă străbunii în loc dezvoltă viața românească. De ei de-ai dulce, evoluează în fața viață, PUNTE UNA ROMÂNIA MAI ERMOSA.

„Acuzarea dacă în ea și, ce dezbinătoare ființele de toată ființa în care le-ai găsește și ai urât; ce nedumeriri, pârâșeți, tale în fiecare, ei fiecare și de vânzări ființei de oraș; ce profunzime, Doamne, tale în dezacord unia față împotrivă cu ordinea, a pulberi tale în pământul tău și înșelăciune în pământul tău și în pământul tău și în pământul tău și